

متن کامل سخنان خاتمی در دیدار با منتخبین کنگره سازمان معلمان ایران

به مناسبت هفتمین کنگره سازمان معلمان ایران، حجت الاسلام و المسلمین سید محمد خاتمی با جمعی از اعضای این سازمان دیدار کردند.

در ابتدای این دیدار معلمان نکاتی را مطرح کردند و به وضعیت آموزش و پرورش در ایران، موضوع استخدام ها و نیز رتبه بندی معلمان اشاره داشتند. اینکه از نیروهایی که جذب این سازمان می شوند تنها 30 درصد از دانشگاه فرهنگیان هستند و 70 درصد از سایر بخش ها جذب آموزش و پرورش می شوند.

همچنین اشاره ای داشتند به بحث متناسب سازی حقوق معلمان و اینکه پس از اعتراض هایی که معلمان داشتند با بدترین شکل با آنها رفتار شده و اخراج و تعلیق و زندانی شدن از مشکلات آنها بوده است. رتبه بندی معلمان نیز از سال 89 مطرح شده اما هیچگاه به شکل واقعی اجرا نشده است. حرکتهای کوچکی در این زمینه توسط انجمن معلمان ایران صورت گرفته است که یکی از بهترین فعالیتهای این حزب محسوب میشود. اما متأسفانه معلمان هنوز هم در آخرین رتبه دریافتی کارمندان دولت قرار دارند.

پس از صحبت های معلمان، جناب آقای خاتمی ضمن خوش آمدگویی به میهمانان و تشکر از دبیرکل سازمان معلمان ایران و نقش ایشان در پویایی و فعال بودن این سازمان، به ایراد سخن پرداختند.

با یاد و نام خدا و با ادای احترام به همه معلمان و مربیان. و نیز گرامیداشت یاد معلمانی که در همه عرصه ها پرتلاش و هم قبل از انقلاب و نیز بعد از آن و همچنین در جریان دفاع مقدس پیشتاز بودند.

همین طور گرامی می داریم یاد و نام شهیدان جامعه معلمان و مربیان و به طور کلی همه کسانی را که در آموزش و پرورش کشور تلاش کرده و می کنند و امیدوارم روزگاری برسد که هیچ فردی به خاطر عقایدش، برداشتهای متفاوتش و نیز به این خاطر که میخواهد به جامعه اش خدمت

کند دچار تنگنا، سختی و زندان شود. متأسفانه امروز هم معلمانی هستند که در زندان به سر می‌برند و این به هیچ وجه شایسته جامعه پیشرو ما نیست. امیدوام همه ما بتوانیم نسبت به معلم و جامعه معلمان و همه کسانی که در این عرصه هستند و زحمت می‌کشند ادای دین کنیم.

صحنه‌های دوستان به اوضاع کلی کشور بر می‌گشت. اینکه حاکمیت، نهادهای مدنی و مردم در چه موقعیتی هستند و نیازها و انتظارات مردم چیست، ابتدا باید در مورد حکمرانی خوب صحبت کنیم. اینکه حکمرانی خوب چه حکمرانی است، چگونه حکمرانی است که مشکلات و نیازهای جامعه را بشناسد و قدرت حل مسائل را داشته باشد.

ما سه نشست بنیادی با متخصصان برجسته داشتیم. اولین نشست ما با موضوع حجاب انجام شد و بررسی شد که حاکمان چگونه باید با این مسئله برخورد کنند. به نتایجی هم رسیدیم اما اعلام کردیم که این برنامه نیست و تنها رویکرد اصلاح طلبانه است.

دومین موضوع آموزش و پرورش بود که با حضور متخصصان و کسانی که در عرصه اجتماعی، مدیریتی و تئوری و نظری تجربه داشتند و صاحب نظر بودند، گزارشی را آماده کردیم. البته این گزارش حرف نهایی نیست. چرا که در عرصه علوم انسانی و اجتماعی حرف نهایی وجود ندارد. ما در نظرمان بود که راه‌کارها را مشخص کنیم و تا زمانی که خلافت ثابت نشده و راه‌کار جدید پیدا نشده است مبنای کار باشد.

در این نشست‌ها رویکرد و نگاهها مشخص شد و گفتیم که بر اساس این رویکرد دولت، احزاب و ... می‌توانند برنامه بنویسند. در خصوص آموزش و پرورش آن قدر تنگناهای عینی و محسوس و ملموس وجود دارد که مانع می‌شود که به امور اساسی در این عرصه پرداخته شود. آموزش تنها به معنا القای مفاهیم به ذهن دانش‌آموز نیست. امری است که در آن معلم و دانش‌آموز با مشارکت هم به طرح مساله و نیز راه‌های حل آنها می‌پردازند برای سازندگی کشور. متأسفانه با این شرایط آموزش آیا حس شهروندی او تقویت می‌شود و راه برخورد با مسائل عاطفی، عقلانی و اجتماعی را پیدا می‌کند؟ آیا در نظام آموزش و پرورش ما دانش‌آموز مهارت و قدرت شناخت و حل مسائل را پیدا می‌کند؟ می‌بینید که شکل‌گیری و رشد شخصیت دانش‌آموزان که زیربنای استقرار و پیشرفت جامعه هستند در اختیار و برعهده معلمان است و سومین نشست درباره موضوع دانشگاهها و آموزش عالی بود که نتیجه اش را اعلام کردیم.

در خصوص قانون اساسی کشور، ما هم معتقدیم که قانون اساسی باید انعطاف پذیر باشد و اصلاح پذیر باشد. همچنان که در همه دنیا کم و بیش این اتفاق افتاده است و دهها متمم به قانون اساسی خورده است. منظورم از این صحبت این است که هیچ حرفی حرف نهایی نیست. اگر برای هر کاری قالب سخت و صلبی در نظر گرفته شود و با زور به جامعه تحمیل گردد محکوم به شکست است؛ البته بعد از زیانهای فراوان که ایجاد می کند. چرا که هم ذهن بشر و هم شرایط اجتماعی در حال تغییر است. نمی شود قالبی درست کرد که همواره و همیشه برای بشر و پیشرفت جامعه مناسب باشد.

من بارها گفته ام اگر ما معتقد به جاودانگی دین هستیم، در عین احترام به همه ادیان دیگر، دین باید بتواند به تناسب تحولات ذهن و زندگی بشری حرف تازه ای برای گفتن داشته باشد یعنی بگونه ای باشد که بتوان از آن چنین استنباط کرد. امام گفتند که زمان و مکان دو عنصر تعیین کننده در حکم اسلامی است، موضوع همان موضوع است اما روابط و شرایط اجتماعی تغییر پیدا کرده است و حکم هم تغییر می کند. حتی دین خدا هم اگر بخواهد جاودان باشد باید پویایی داشته باشد، منظورم استنباط و برداشت ما از دین است و این پویایی در دین و اندیشه ها و سنت ها باعث بقا دین و پیشرفت جامعه بشری است.

نکته ای را در اینجا در خور ذکر می دانم و آن این که با وجود همه محدودیت هایی که برای معلمان وجود داشته است، اما معلمان نوعاً موضع و رفتار منطقی و مدنی در اعتراضات خود داشته اند، اما متأسفانه همیشه به خوبی با آنها رفتار نشده است. معلم نقش و جایگاه بسیار مهمی دارد بهمین جهت باید دارای تخصص بالا باشد و در اندیشه و عمل آزاد باشد.

من بارها گفته ام که اگر حکومت اسلامی و جمهوری اسلامی داریم همه افراد با مذاهب گوناگون، قومیت های گوناگون و دیدگاههای مختلف شهروندان این جامعه هستند. مگر اینکه آن فرد بخواهد سلاح بدست بگیرد و نظم و قانونی را بهم بزند که در همه دنیا با آن برخورد می شود. اما نقد حکومت و حاکمیت و مسائلی که در جامعه است، حق شهروندان است و حق همه است که ثروت، قدرت و منزلت دسترسی داشته باشند. قدرت یعنی در عرصه مدیریت و حاکمیت بر سرنوشت خود نه تنها حق که امکان حضور داشته باشد. ثروت یعنی بر اساس عدالت سرمایه ها و منابع کشور آنگونه تقسیم شود که همگان با آسودگی خاطر نیازهای اولیه و ثانویه خود را برآورده کنند. و منزلت یعنی حرمت و جایگاه اجتماعی شهروند تامین شود.

عنوان سازمان معلمان ایران عنوانی است که بخش وسیعی از معلمان می توانند با آن احساس خویشتن پنداری کنند و این سازمان می تواند همکاری خوبی با کل جامعه ایران بخصوص با انجمن اسلامی معلمان و نهادهای مدنی آموزش و پرورش داشته باشد. البته مسائل و مشکلات فراوان است ولی اگر مسائل بنیادی و بخصوص رویکردهای اساسی درست شود و حکمرانی خوب باشد مسئله معلمان، صنعت، محیط زیست و نظائر آن هم حل خواهد شد.

سازمان معلمان ایران، سازمانی است فعال و تشکر می کنم از همه کسانی که در این سازمان فعالیت می کنند و برایتان آرزوی توفیق دارم.

لازم بذکر است این دیدار چهارشنبه هشتم اسفند انجام شده بود